

4976

Cyril J. ...
1916

4976

ՍԵԳՐԱԿ ԹԸՆԹԸՆԵԱՆ
(Արաբկիրցի)

ՏՊԱՐԱՆ ԱՐԱԲԿԻՐ

ՆԻԻ ԵՈՐՔ

1916

796.8

p. 57

ՍԵՂՐԱՔ ԹԸՆԹԸՆԵԱՆ

7968

2004

թ. 57

ԳՕՏԵՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՈՑԹԻՆ ԿԷՍԸ ԱՐԱԲԿԻՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆ.
ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐ. ՎՐԶ. ՄԻԶՈՑԱԻ
ԿՈՎԿԱՍ ՊԻՏԻ ՈՒՂԱՐԿՈՒԻ

ՏՊԱՐԱՆ ԱՐԱԲԿԻՐ

1916

ՔԱՆԻ ՄԸ ԽՕՍՔ

Ազգի մը Ֆիզիքական ուժը պատերազմի մը բուրբ ջգնութիւնները և վտանգները դիմագրաւելէ վերջ աչն ատեն միայն իր հայրենիքին օգտակար կըլլայ երբ որ աչ ազգին էն հարազատ զաւակները պատերազմի դաշտէն դուս գտնուին և իրենց մարմինները զորացնելով կարող կըլլան վազուան նոր սերունդը տոկուն եւ ուժեղ ցեղ մը վերականգնեցնել:

Այսօր երբ ամբողջ եւրոպան ու հայաստանը իրենց գոյութիւնը պահելու համար բռնակալներու դէմ վիթխարի կռիւններ կը մղեն. զոհելով հազարաւոր կանանց երիտասարդներ իրենց թանկագին կեանքերը. ներկելով կոչս դաշտերը իրենց հարազատ արիւնովը. սիրոյն միակ մէկ շանի համար. Ազգութեան հիմը չ'խորտակելու ու անոնց նախնիքներուն ճամբայէն քալելով ազգի մը մնացորդ զաւակներուն ցոյց տալ թէ մենք կը մեռնինք, բայց դուք շատցուցէք տոկուն եւ առողջ ցեղ մը արտադրելով:

Այսօր երբ արտասահմանի մասնաւորապէս Ամերիկայի մէջ տասնեակ հազարաւոր Հայ երիտասարդներ կը գտնուին, անոնց ուսերուն վրայ, ըսենք, «զինուորական» խիստ պարտականութիւն կը դրուի իրենց պարտքերը կատարել նոր խումբեր կազմակերպել արտասահմանի և հոս Ամերիկայի մէջ, երիտասարդներու մարմնիները մարզել, որպէս զի այսօրուան աշխարհաւեր պատերազմէն վերջ երբ հայ երիտասարդներս հայաստան վեղադարնանք՝ տոկուն եւ ուժեղ նոր սերունդ արտադրենք:

Այս անչետաձգելիք պէտքը մեր աչքին առջև
ունենալով սոյն փոքր բազմ արդիւնքը մեծ աշխա-
տութեան ձեռնարկէինք. բացատրելով ընթերցողին
այն ամէն մանրամասնութիւնները թէ մարմինը
մարդել և թէ գօտեմարտութիւն սորվիլ, որը շատ
կարեւոր է ամերիկացի մէջ և այլուր:

Ազնիւ ընթերցող եթէ կուզենք որ Հայութիւնը
վերականգնի ու բազմանայ երկու բան պէտք է. ա-
ռողջ միտք և առողջ մարմին, այս կը պահանջեն
Հայութենէն մնացած վերջին բեկորները. այս կը
պահանջէ դալիք նոր սերունդը, և այս պահանջին
Համար ամերիկահայ երիտասարդութիւնը եթէ չու-
զեր որ Հայութիւնը կորսուի, պէտք է գործնակա-
նապէս պատասխանէ:

Ապագային մեր նոր սերունդը կամ մեզ պիտի
օրհնեն պարզեամբ ըլլալնուս Համար պողպատեայ
առողջութիւն, եւ կամ մեզ պիտի անիծեն ճղճիմ
կազմ մը ունենալնուն Համար: Անեծքի արժանի չը
նենք ինքզինքնիս Հայ երիտասարդութիւն:

Սիրաբիւզ
Նոյ. 15, 1915

ՍԵՂՈՒՔ ԹԸՆԹԸՆԵԱՆ
գինւորական ուսանող

54704-ահ

42109-68

ՔԷՄՊԸՐԼԷՆՏԻ ԵՒ ՎԵՍՄՅՈՐԼԷՆՏԻ ՁԵԻԵՐԸ

CAMBERLAND AND WESTMORLAND STYLES

(Պատկեր 1.)

Ամերիկայի բոլոր մեծ ու պզտիկ քաղաքներուն մէջ որ, Ե. Ք. Ը. ներ կը գտնուին Հայ երիտասարդ ներու յարմարագոյն վայրն է, ուսանելու բոլոր այն մարզանքները կամ գօտեմարտութիւնները որոնք կրնան շատ չնչին ամսավճարով մը տիրանալ թէ Ֆիզիքականապէս եւ թէ բարոյապէս: Մենք ցոյց պիտի տանք թէ ինչպէս կրնանք մեր Հակառակորդը գետին տապալել առանց մեր ոչժը պարապ տեղը վատնելու, այլ ճարպիկօրէն յաղթահարել: Յաջողաբար ցոյց պիտի տանք պատկերներով ու ծանրամասն բացատրութիւններով: Ինչպէս չպտնի է, եթէ երկու մարդ կարող են իրենց հաւասարակշռութիւնը պահել, իրենց բազուկներով սոյն ձեւի պահանջած եղանակով, ի հարկէ աւելի դիւրութիւն կուենան, երբ օրինակի Համար թուրադրուի կամովին իրենց ձեռքը բանալ: Ապացուցուած է որ պատկեր 1ի ձեռով կուողները շուտով կրնան տիրանալ միւս ձեւերին, մինչ միւս ձեւերին վարժ մէկը նոյն դիւրութեամբ ալս ձեւին չէ կարող վարժուիլ:

Կուսմարտիկները ընդհանրապէս կը հագնին մտանայատուկ կիրառուելու լաւ ձեւուած մարմնոյն վրայ. այնպէս որ ամենագոյն օրիորդներ իսկ չեն վիրաւորուիր ալք ջողարկումէն որ վայելչութենէ աւելի անվնաս ալ է. քառասուլն տարուան միջոցին ուէ՛ վտանգ արձանագրուած չէ տակաւին:

1. Կանոններ.— Մրձակիցներ կուրծք կուրծքի կենալու են. իւրաքանչիւրը իւր ծնօտը միւսին աչ ուսին կը հանգչեցնէ և բազուկները մէջքէն կը բերկեն մրցակցին աջ բազուկին վրայէն:

2. Կանոն— Երբ սոցն ձևով կեցած են պատաստ նշան տրուելուն պէս կարող են ամէն ձևով գետին ձգել աշխատիլ առանց կից տալու:

3. Կանոն— Եթէ մին ձեռքը կը թողու և կամ չի կրնար բռնել, մինչ միւսը բռնած է ամուր առաջինը կը նկատուի պարտուած:

4. Կանոն— Եթէ մէկը ծունկը և կամ ունէ մէկ անդամը գետին կը դարցունէ, թէև ձեռքերը ամուր բռնած ալ լինին դարձեալ պարտուած նկատելով կանջատուին:

5. Կանոն— Եթէ երկուքնալ գետին իջնան առաջին ինկողը և կամ տակը ինկողը պարտուած կը նկատուի, եթէ երկուքնալ կողմնակի իջնան և կամ քննիչներ չ'կրնան որոշել առաջին ինկողը պէտք է նորէն մրցին:

Բռնելու ձևը.— Բռնելու մասին կարծիքներ կը տարբերին: Առաջին կանոնի համաձայն կուրծք կուրծքի կը կենան բաց երբ մին լաւ բռնելու համար պէտք եղածէն աւելի կը ծռի, պարտի դէպի չախ հակիլ և մրցակցին արմուկէն գրկել զայն դժուարին դիրքի մէջ ձգելու համար, մինչեւ որ նա բողբէ այս ձեւին դէմ: Ընդհարապէս ոմանք սկիզբէն ձախ հակիլ կը սիրեն: Այս ապօրինի սխալ կեցուածքը երբեմն հակառակորդը դժուարութեան կը մատնէ և շատ անգամ ան չաղթուելուն բուն պատճառը կըլլայ, որով հետև չալտնի է թէ այն կողմը կարող է աւելի ուժ գործածել մինչ օրինական ձևին մէջ ուժի հաւասարակշռութիւն կարելի է պահել:

Երբեմն մարդիկներ այնքան ձախ կը հակին որ իրենք կիջնան որոշ աստիճանով հակառակորդին վրայ: Լաւ բռնելը կոխին կէս չաղողութիւն ըսել է եւ բաւականաչափ փորձառութիւն պիտի սորվեցնէ բռնելու լաւագոյն եղանակը չարձարագոյն ժամամանակին երբ նոցն աննպաստ դիրքին մէջ է: Շատ մը մենամարտիկներ կը տարբերին իրենց չարձակողական կամ պաշտպանողական դիրքէն և նոցն իսկ

իրենց բռնելու եղանակին մէջ այսպէս ուղիղ կենալը բաւականաչափ և լաւագոյն դիրք կը նկատէ մինչդեռ իր մրցակիցը կը նախընտրէ ցածէն գրկել: Եւ ուրիշ մարդիկներ դիւրաւ բռնելու և ճարտարութեամբ ձեւափոխելու մասնաւոր կերպեր ունին: Այս փոփոխումը շատ անգամ մրձակիցը չուսխաբութեան և անակնկալ աննպաստ դիրքի մէջ կը ձգէ: Լաւագոյն ձևով նախապէս բռնելը և խաղը սկսիլը հակառակորդին ձեւափոխելու միջոց չ'թողելու տեսակէտէն նպաստաւոր է: Ճարտար մարդիկներ միշտ զգուշ են իրենց աջ բազուկը շատ վերէն բռնելու, որպէսզի մրցակիցը կարող չ'լինի արագութեամբ մը վարէն գրկելու: Եթէ չ'չալողի այս ընկղիմացինը աւելի ճարպիկ լինելուն համար՝ այն պարագային լաւագոյն բռնողը կը չաղթէ:

(Պատկեր 2.)

Ձեռքերը լաւ կերպով իրարու անցունել հակառակորդին մէջքին վրայ կարելու է լաւագոյն ձեւը սակայն, մատերը կարգաձեւ ափին մէջ զիրար բռ-

ներու են, այնպէս որ, աջ ձեռքդ մըձակցիդ կոնակին հանդէի: Կարելի է ուրիշ ձևով ալ բռնել, բայց այս լաւագոյնը նկատուած է, որով հետեւ բոռնցքից ցցուածքները ողնահարի ոսկորներին մէջտեղ կը սեղմուին: Բազուկէն բռնելու ձևը շատ հին է և անդործածելի, որովհետեւ մարմինը հակառակորդին կը մօտեցնենք:

Գարբապար, երբ ոտքը հակառակորդին դարչապարին ետեւ անցունէ դուրսի կողմէն, այս լաւագոյն դադանիքներէն մին է որ մըցակիցը ամենադիւրաւ կարելի է գետին վարնել: Շատ կարճ ու դիւրին է տապալել այս ձևով:

Երբ գետնէն ոտքը վերցնելու վտանգին մէջ է, այս միջոցին կարող է հակառակորդին դարչապարէն առնել արագօրէն: Երբ հակառակորդը կզգայ թէ դարչապարէն առնուած է, անմիջապէս բազուկները թողելու և չառաջ հակիլ աշխատելու է, եթէ ոչ գետին կիչնայ: Դանդաղ և անճարակ մէկը կարելի է հակակոխել: Այս դիւրին է ընել երբ հակառակորդը կ'զգայ որ հակաճակ պիտի կարենայ ինք-

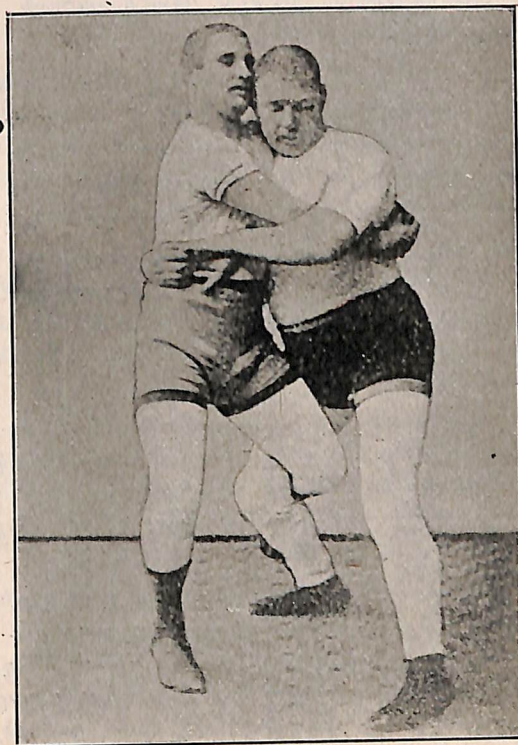
(Պատկեր 3.)

զինքը ետ քաշել «Պատկ» պատկերին ձևով հակառակորդը կը դարձունէ:

Ներկայ դարու զկիսբները դարչապարելու հին ձև մը կը գործածուէր որը մենք «ոտք առնել» կը կոչենք այժմ այդ ձևը երբէք չ'գործածուիր:

Ուրիշ ձևով մարզողները առաջ քարչապարել կը սորվին, որովհետեւ ամենադիւրին և ամենէն ապահով ձևն է: Միշտ աշխատէ քու ձախ ոտքով դարչապարել հակառակորդին աջ կողմէն ատիկա շատ աւելի ապահով է, որովհետեւ հակառակորդտ այլեւս անկարող կը լինի քեզ գետնէն կտրել:

Ոտք առնել. այս ամենէն վտանգաւոր ձևերէն

(Պատկեր 4.)

մին է, որովհետև եթէ անգամ մը ոտքերը օղակէս ալլեա դժուար է ազատիլ: Ասկից աւելի ճարտար ու խորամանկ միջոց մը է որ ունէ ուրիշ ձեռք աւելի մրձակիցներ գետին զարնել տուած է:

Երբ խորամանկ մարտիկ մը կը մտածէ ոտք առնել, ընդհանրապէս կողմնակի կը կենայ նախ և արագորէն ոտք առնելով իր ձախ կողմը մրցակցին կը դարձունէ և անոր աջ ոտքը իրեն քաշելով իր ամբողջ ծանրութիւնը անոր վրայ ձգել կը ջանայ: Միայն կերպը որ Հակառակորդը կարող է այս ձեռքն ազատել առաջ ծռիլ և աւելի լաւ բռնել ջանալն է: Եթէ կռնակը թույլ տայ դարձնել, անկասկած գետին կիչնայ. մինչև գետին իջնալու բոպէն սակայն, նա կը խորհի թէ ինքը լաւագոյն դիրքը ունի:

Կը պատմուի թէ, այս ապօրինի ձևը Անդլիացի Յիլսայտ ըմբիշը Հնարած է 1835ին և միշտ գետին զարնելու լաւագոյն միջոցը նկատուած է: Սակայն մեր կարծիքը վերջին 40 տարուան փորձառութեան վրայ Հիմնուած կը տարբերի այդ պատմուածքէն:

Ուտք տալ դրսէն.— Այս ալ դարչապարելու մէկ ձևն է և ընդհանրապէս ինքնապաշտպանութեան Համար կը գործածէ տկարացողը: Առանց այս ձևին թերեւս բոլոր նրբակազմ ըմբիշտների անունները անձանօթ մնային մեզ:

Անշուշտ գիտենք թէ Հսկայ մը կարող է նրբակազմ թեթեւ մէկը վերցնել դիւրութեամբ, սակայն ոտք տալու այս եղանակով նրանք կարող եղած են Հսկաները գլխի կամ կռնակի վրայ գետին զարնել արագութեամբ և դիւրին:

Դարձեալ տեսնուած են շատ մը գէր ըմբիշտներ նոյն իսկ իրենց Հակառակորդները ոտքերու մէջ ձօճելու փորձին ինքզինքնին գետին գտած են գլխի վրայ մինչ արՀամարանքով դաճածը գետին զարնել կը մտածէին: Այս չաջողութեան միակ գաղտնիքը դրսէն ոտք տալն է անպիտի արագութեամբ մը

որ Հակառակորդը պատեհութիւն չունենայ շունչ առնելու

Ուտք տալ ներսէն.— Այս ձևին մէջ չաջողելու Համար բաւականաչափ փորձառութիւն Հարկաւոր է բաց երբ անգամ մը տիրանայ այս ձևին ալլեա դիւրին չէ իրեն իջնալու գործը:

Այս ալ ուրք առնելու պէս է, միայն սա տարբերութեամբ որ կողմնակի չ'կանգնիր այլ միշտ կուրծքը Հակառակորդին կուրծքին կը պահէ: Նախ կը

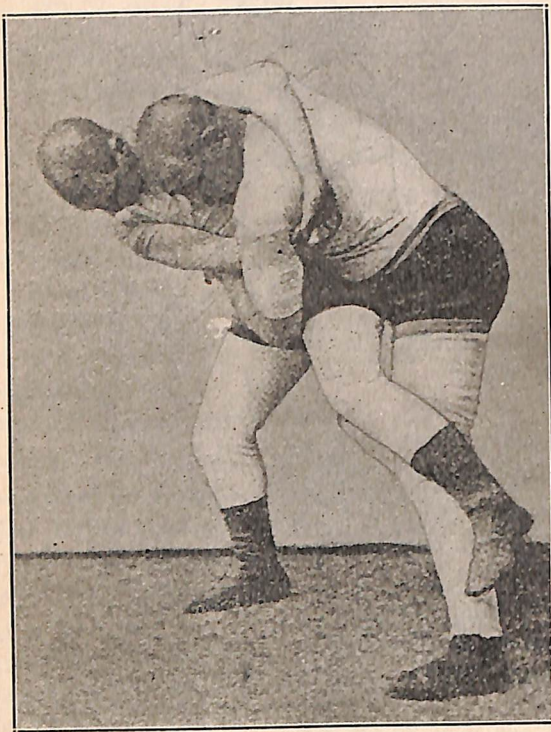
(Պատկեր 5.)

ջանայ մրցակիցը առաջ Հակիլ անպէս որ նա ստիպուի քաշլ մը առնել և ապա ոտք տալով ուժով մը իրեն կը քաշէ մինչև որ գետին նետէ: Այս ձևը վրտանդաւոր է ուժով կռնակի վրայ գետին զարնելուն Համար: Երբէմն կեղծ դիրքով աջ կամ ձախ ոտքը չառաջ կը նետէ Հակառակորդին պատեհութիւն չընտրելու Համար որ ոտք տայ, արագութեամբ գետին կը նետէ: Թէ որ այս ձևին մէջ չ'չաջողի, անպայման կը պարտուի, միայն կարելի է ուրիշ ձևի դիմել:

Հակագրել. — Դարձուր ձախ կողմը մրցակցիդ
 այնպէս որ մէջքդ անոր փորին հանդէի և կաշձակը
 արագութեամբ անոր երկու ոտքը առ քու ձախովի,
 միևնոցն ատեն աշխատէ գետնէն վերցնել զայն եր-
 կուքդ ալ կիցնաք բաց նախ մրցակիցդ գետին կը
 պառկի: Այս ձևին վարժուողները ընդհանրապէս
 շատ թույլ կը բռնեն որպէս զի կարող լինին Հակա-
 ոակորդին փորին տակէն մէջք տալ. ձախ Հակագ-
 դողը ամենայաւը է, բազուկդ Հակառակորդիդ վե-
 դէն և ուսերէն անցունելով ամուր սեղմէ:

Երբէմն կը պատահի որ արագ մը ձախ կողմդ

(Պատկեր 6.)

դարձունելու փորձիդ մրցակցիդ առջև անցած կըլ-
 լաս այս պարագային Հարկաւոր է ձեռքերդ ամուր
 բռնել և Հակառակորդիդ առաջ ծռելով արագու-
 թեամբ և ամբողջ ուժովդ անոր երկու ոտքերը մէկ
 կողմ կը զարնես: Յաջողութեան և պարտութեան
 մէջ մագաչափ տարբերութիւն մը կայ և այն ալ քու
 ճարտար և նպատակաշարժար շարժումդ է:

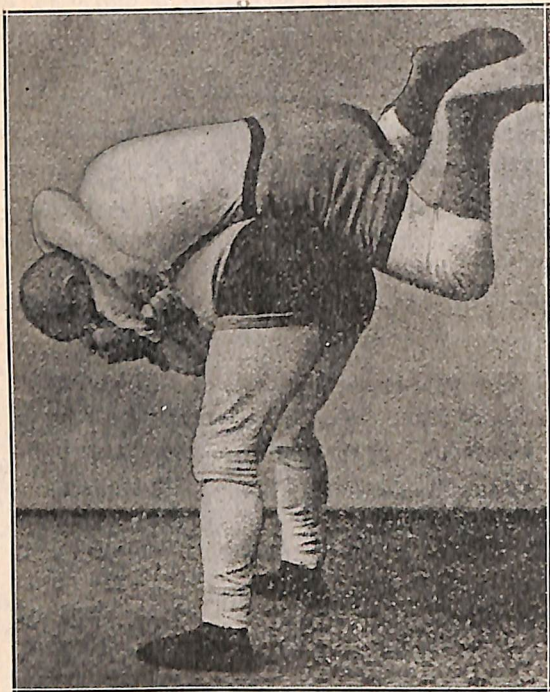
Այս ձևը շատ վտանգաւոր է և բաւական լաւ
 ու Հաճոցալի կը թուի դիւրաւ ձգելու տեսակէտէն:

Երաստան. — Այս ձևը նախորդէն կը տարբերի
 միայն անոր Համար որ աւելի քամակդ նրա կուրծ-
 քին տալու ես քան կողդ և ամբողջովին վեր վերցու-
 նելու ես Հակառակորդդ քամակիդ վրայ, այս ձևին
 մէջ աւելի ուժ և ճարտիկութիւն Հարկաւոր է և մա-
 նաւանդ նախորդին չափ ալ ապահով է:

Արագօրէն դառնալով մրցակիցդ գետնէն կըտ-
 ըրել և գլխիդ վրայէն գետին զարնել. շատ դիւրին
 քործ է: Ներկայիս երաստանողներ մատի վրայ կը
 Համրուին: Յուրաչանդէսների մէջ դիւրին է կա-
 տարել, սակայն իրական մենամարտութեան շրջա-
 նակին մէջ դժուարին կերպ մըն է: Այս ձևին լաջո-
 ղութիւնը կախում ունի արագօրէն դառնալուն մէջ
 որատեն բազուկները թույլ թողելու է և ապա գլխուն
 վրայէն նետելու է, եթէ ոչ Հակառակորդը կարող կը
 լինի ինչպէս նաև նախորդ ձևին մէջ գինքը գետին
 զարնել:

Ձեստ. — Ձեստը ուէ սրունքով կարելի է ընել
 ձախ սրունքով Ձեստ վերջին տարիներուս մէջ շատ
 փորձուած է, սակայն մեր կարծիքով այս ետ մնա-
 ցած է: Ահա այսպէս, ձախ ծռէ մրցակիցդ և ալ
 տուր և միևնոցն ատեն ձախ ծռունկովդ անոր ալ ազդ-
 րին ներսի կողմէն զարկ և վերցուր ձախ սրունքովդ
 կըցածիդ չափ բարձր և կռնակին վրայ ձգէ առանց
 անոր պատեհութիւն տալու ոտքը գետին դարցնե-
 լու: Այլ զեստը քանի որ ալ բազուկդ անոր ձախ
 կողմն է կրնաս զայն շատ աւելի բարձր վերցունել
 քան ձախով. ուր ձախ բազուկդ անոր ալ բազուկին

(Պատկեր 7.)

վրայ է: Ձախ գետտովը մի քանի կարէտը կէտեր կը չի շնչենեմ: Անյաջողութեան պարագային իսկ լաւ դիրք ունիս ներսէն ոտք տալու լաւագոյն միջոցը, կամ ոտք տալը շատ վարէն, ծունկին մօտէն առնելու ես ու քու կողմը դարձունելու ես: Եթէ կարող ես առաջին անգամ ուղիղ դիրքը ճշդելու, ապա ոտք առնելը ինքնին բնական կուգայ:

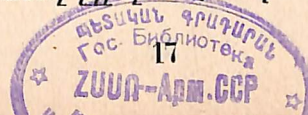
Բարձրահասակ ճարպիկ գետտի դօտեմարտիկ մը միշտ սարսափ կազդէ փոքրահասակ մրցակցին:

Զեստէն ձօնել.— Զեստէն ձօնելը ունէ կերպով չ'տարբերիր պարզ Զեստէն եթէ ոչ միայն վեր առնելէն վերջ և կամ չառաջ օդին մէջ ձօնելու է: Այս ձևին մէջ Հակառակորդտ բնաւ չէ կարող միջոց գտ-

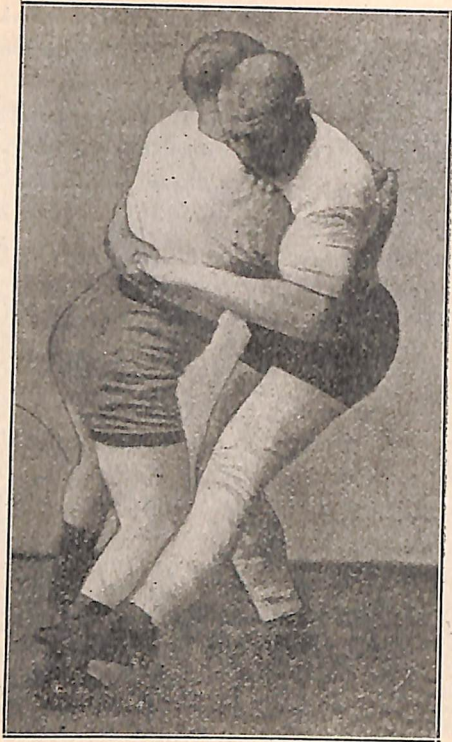
նել քեզի ոտք տալու. և ուստի անպայման գետին կիչնայ: Ծատ Հագուադէպ է ճարպիկ Հակառակորդ մը որ կանգնած մնայ այդ ձօնումէն վերջ և քեզ գետին նետէ կռնակիդ վրայ անակնկալ օրէն: Մեր տեսած ամենէն լաւ Զեստողը եղած է, Շիքակոյի Հանրածանօթ Սմիթը որ երկար տարիներ Ամերիկայի բոլոր մեծ քաղաքներուն մէջ գտնուող առաջինն է. նա նշանաւոր էր իր օրինական բռնելու և Հակառակորդը օդին մէջ կատարեալ չըջանակով ձօնելով գետին նետելու առանց անոր վրայ իջնալու:

Դրսէն գարկ.— Ծատ քիչ են Հակառակորդտ գետին զարնելու կերպերը և կարելի է ըսել ձախ սրբունքով դուրսէն զարնելու կերպին Հաւասարող չը կայ: Այս լաւագոյն կերպով կարելի է ընել երբ չաջողիս Հակառակորդտ դէպի ձախ դարձունել և ձախ ոտքով նրա աջ սրունքին կամ ոտքին դրսէն զարնելով բազուկիդ ալ օդնութեամբ շատ դիւրութեամբ կռնակի վրայ գետին կը զարնես («նոր ձև») որ, ներս և դուրս բանաձևով կը ձաչցուի կը կայանայ սրունքով անոր ծունկը դուրս զարնել և ոտքը ներս ծունկուն մէջ է: Այս օրեր սակայն դժուար է այս ձևը գործածել: Ուրիշ ձև մը եւս կը գործածուի այն է ձախ սրունքով նրա աջ սրունքին խաբ տալով աջ ոտքը անցունելն է: Այս ձևը շատ արագութիւն և վարպետութիւն կը պահանջէ եթէ ասոնց տիրացար ամենավստահ թիջոցը կը լինի Հակառակորդտ գետին զարնելու:

Ծատ քիչ են սակայն այս ձևին կատարեալ Հրմուտները: Աջ դրսէն զարնելը շատ քիչ կը գործածուի այժմ որովհետեւ բոլոր մենամարտիկներն ալ լաւ գիտեն որ եթէ չ'չաջողին այս ձևով գետին զարնել. Հակառակորդը միջոց կունենայ զիրենք տապալելու: Ամերիկայի լաւագոյն զարնողը է, Պրֆլօյի Հէրի Քլարքը, որ մեծ Հոջակ Հանած է դրսէն զարնող և երկու ոտքն ալ Հաւասար ճարտարութեամբ գործածող ըլլալուն Համար:

(Պատկեր 9.)

Կուրծք գարնել. — Փօլ անունով Անգլիացի մը ասկէ կէս դար չառաջ Հնարեց և իր ժամանակին բոլոր մարտիկները այդ ձևով զգեստնեց: Իր ձևին մէջ յատկանշական բան մը չունի, եթէ ոչ Հակառակորդտ պինդ բռնելու արագութեամբ, մէկ՝ և ասպ միւս կողմը կը ծռէս: Այս ձևի չափորութիւնը կախում ունի նաև լաւ կուրծք ունենալէն: Ոտքերը կատարելիք մեծ բաժին չունին այս ձևին մէջ ամբողջ գործը կուրծքին ու բազուկին կը վերաբերի: Վերջիշեալները լաւագոյն ձևերն էին որ կը գործածուէին տարիներ չառաջ երբ կը մրցէին մարտիկները բարեկամաբար:

ՔՕՐՆԵԼԻ ԵՒ ՏԷՎԸՆՇԱՅՐԻ ՁԵՒԵՐԸ

Քէմպըրլէնտի և Վեսթմորլենտի մարդավարի ձևերէն բոլորովին տարբեր է. վաչրագ և դագանաչին ձևեր գործածուած են: Քօրնէլի և Տէվընչայրի մէջ քարկոծելու և կից զարնելու ձևերը նշանակուած են: Մանաւանդ կից զարնելու ձևերը շարունակ գործածուած են: զրկելը և դեախն զարնելը, ինչպէս նաև դեախէն կտրելը մասնաշատուկ են այս ձևին հետեւողներուն:

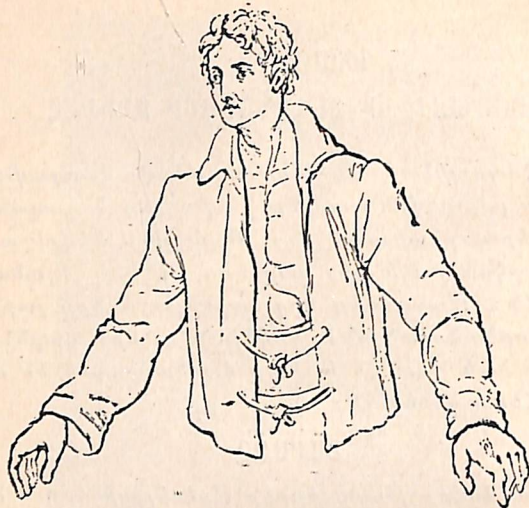
ՏԱՐԱԶԸ

Արեւմուտքիները երբէք Արեւելքիներուն նըման դեղեցիկ ու ձևաւոր տարագ գործածել սորված չեն. բացառիկ ենայն պարագաները որոնք մրցումի ատեն իբր ցոյց երևան կը բերեն:

—Այժմ կօշիկնին միայ կը հանեն. զօրաւոր կերպասէ շինուած վերարկուն մինչև գետտը կերկարի և առջևէն երկու կապերով կը կապուի որոնց երկարութիւնը մասնաւոր չափով սահմանուած են. թեւերու լայնքը բաւական շատ լինելու է. մենամարտը կսկսի երբ նրանց մին գլխարկը վար նետէ ու միւսը նոյնը կրկնէ:

Դիրքը. — Դիրքը բռնելէն չառաջ ունեցած դիրքը երբէք շնորհալի չեն. սրունքները բաց ծունկը թեթև մը ձևուած բազուկները Հակառակորդը գըրկելու ձևով բացուած: Շուտ մը կը բռնէ Հակառակորդին վերարկուէն որը շատ ալ դիւրին չէ շատ անգամ երէք կամ չորս կէտ դեախն դառնալը բաւական չ'նկատուիր ամբողջութեամբ կրնակին զարնելու է: Գեախնը կուուիլ արգիլուած է: Հակառակորդին բաճկոնէն, մէջք կապեն և կամ թաշկինակին և օձիկէն բռնել արգիլուած է. կարող է սակայն վերարկուին վերի ծայրէն կամ տակէն ձեռք տալով ուսին վրայէն միւս օձիկը բռնել:

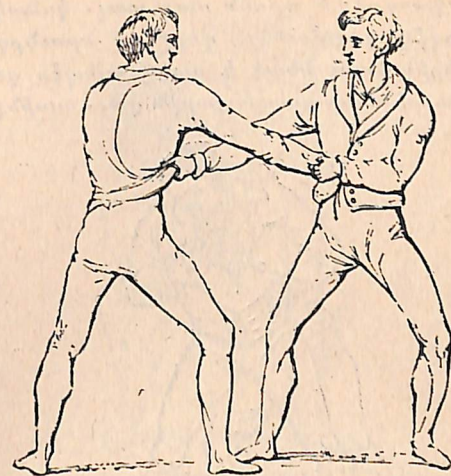

(Պատկեր 10.)

(Պատկեր 11.)

Կոնակի վրայ գետին զարնելը շատ անգամ առարկութեան տեղի կուտայ երբ նա սլահել է կարող և կամ ինքզինքը չուտով կողին վրայ կրնայ դառնալ: Մենամարտութիւնը պէտք է կրկնել: Շատ մը արև-

(Պատկեր 12)

մուտքի մենամարտիկներ կռիւ Հանած են իրենց քթին զարնելու մասնաշատուկ կերպին մէջ, անոնք գետին զարնելու սլարազային, փոխան Հակառակորդին բռնած լինելու, ոտքի կեցած կը կենան: Երկու լաչադոյն ձեւերը «ձիւն»: չառաջ խաղ և չետ խաղերն են —:

Յառաջ խաղ. — Այս ամենալաւ նկատուած է խաղի մասնագէտներէն Հակառակորդիս աջ բազուկէն կամ արմուկէն բռնէ, նաեւ վերարկուն քիչ մը վեր աջ բազուկովդ ամուր բռնելով վերցնել փորձէ. ծանրութիւնդ, առաջ ձգէ և արագ մը անոր ձախ կողմը դարձիր աջնպէս որ Հակառորդը ետեւիդ լինի որով դուն «չառաջ խաղ» իսկ նա «չետ խաղ կունենայ: Թէ որ նա ճարտար լինի նոյն փորձը ինքն ալ կրնէ նոյն ձևով, քու բազուկդ բռնելով որպէս զի քեզ ետեւ անցունէ չաջողութիւնը խաղին տեղեակ սահալն ծանր եւ զօրաւորին կողմը կը Հակի:

Յետ խաղ. — Հակառակորդիդ ձախ օձիկէն բռնէ աջ ձեռքով եւ ետեւէն ամուր մը գրկէ: Ուղի լաւագոյն ձեւերն են զրսէն ոտք տալ ներսէն ոտք

տալ, Հակաադրել և դրսէն ոտք տալ. կոնակը Հակաառակորդիդ դարձունելէ վերջ աջ սրունքդ անոր աջ սրունքին ետեւ նետէ և ոտքդ աջնպէս դարձուր որ բթամատդ անոր գարշապարին գայ. այսինքն ներ-

(Պատկեր 13.)

սի կողմը անցնի, ձախ դարձիր միեւնոյն ատեն ուժով մը բռնէ գայն եւ երբ փորձես գետնէն քիչ մը վերցնել դիւրին գետին կը զարնուի ուղղակի կոնակին վրայ: Իսկ եթէ նա չաջողի իր ձախ ոտքովը քու ձախ սրունքիդ ներսէն առնել եւ իր ետեւ ձգել թերեւս չաջողի քեզ գետին զարնել:

Այս չառաջ եւ ետ շարժումն է: Ներսէն ոտք տալէ վերջ ալ սրունքդ Հակաառակորդիդ ձախէն ներսէն դարձուր թէ որ այս ձևին մէջ չ'չաջողիս կարող ես Հակազդել:

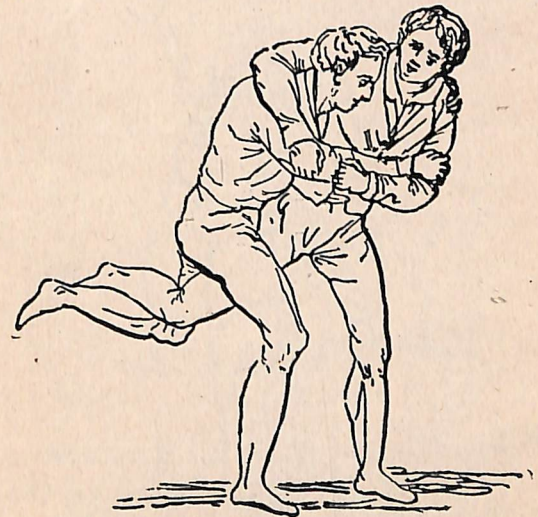
Ներսէն ետեւ ոտք տալը Բըմպըրլէտի և վեսքմօրլէտի ոտք առնելուն կը նմանի. թէ որ ամուր կրցած ես բռնել գէշ կերպով կարող ես Հակաառակորդիդ ձախին մէջէն դարձունելէ վերջ արագ և ամուր անոր աջ դարձուր և այսպէս կը չաջողիս գայն գետին զարնել: (տես պատ. 16.ը)

Երկու ոտք տալ — Այս ինքնապաշտպանութեան

(Պատկեր 14.)

Համար կը դորձածուի և նպաստաւոր է, մանաւանդ երբ գետնէն վերցուելու վտանքին մէջ է նաեւ նպաստաւոր է ետեւէն և առջևէն ոտք տալը արգիլել:

(Պատկեր 15.)

Աջ դարչապարզ Հակառակորդիդ ետեւէն ներ-
սէն անցուր և միւսնոցն ատեն ձախ սրբունքդ անոր
աջին ետեւէն անցունելով ջանայ դարչապարտել:

Տեսէք. Պատ.

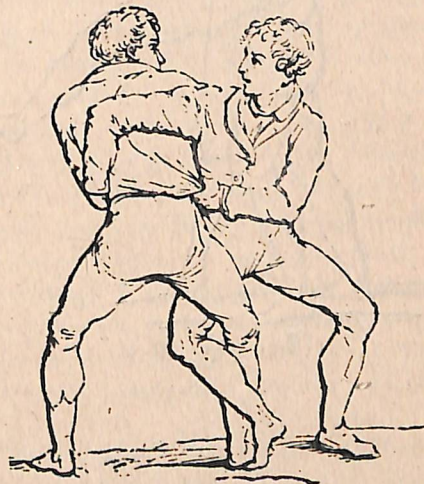
(Պատկեր 16.)

(Պատկեր 17.)

(Պատկեր 18.)

(Պատկեր 19.)

Գետնէն կտրել. — Այս ձևին մէջ բաւական հըմ-
տութիւն հարկաւոր է, երկու մրցակիցները միւսնոցն
շէրքը կրելնուն համար: Հակառակորդիդ դէմը ու-
ղիդ կաշնելով աջ բազուկդ Հակառակորդիդ աջ ուսին

վրայէն մինչև ձախ ազդրը հասիր այնպէս որ զինքը
 աջ բազուկիդ տակը առած լինէս և ապա աջ բազու-
 կըդ անոր առաջ անցուր արմուկէն ամուր մը բռելու
 գետին զարնելը արդէն յաջողած է. տես պատ. 18-ը :
 Կրնաս ձախ ձեռքդ հակառակորդիդ ետեէն ձախ
 ազդրը հասցնել. զգո՛ւշ ըլլալով որ արմուկդ անոր
 չտաս : Երկու ձեռքով ամուր բռնէ և գետնէն կըլ-
 ցածիդ չափ վերցուր և երկուքդ ալ գետին իջնալու
 պարագային, դուն արագ մը ձախ ծռիր այնպէս որ
 նա իջնայ իրեն երկու ուսերուն վրայ :

(Պատկեր 20.)

ԼԷՆՔՇԱՅՐԻ ՁԵՒԸ

Յաշտնի է որ այս նկարագրուած Ամերիկեան
 Երեք մենամարտի ձևերուն ամենէն խակ ու ամենէն
 կոպիտ ձևն է : Այս ձևը կը տալ ունակէ սրունքէն
 բռնել. գետնամարտիլ և այլ ապօրինի ձևեր : ԼԷՆԲ
 Եայրի ձևը շատ մօտիկ է Ֆռանսական ձևին ի բաց
 առեալ սրունքին բռնելը : Տարագը շատ թեթև է,
 ընդհանրապէս նեղ ներքնազգեստ մը և զոյգ մը դուռ
 պայ, որը կարգիլէ սահելէ : Երկուքը պատրաստ են
 մենամարտի, կսկսին, դարձեալ կը վերսկսին գետին
 կիջնան և դարձեալ կը շարունակեն մարտնջիլ մինչև
 որ մին յաջողի հակառակորդին ուսերը գետին բե-
 րել : Լաւ ձև նկատուած է գլխին ետեւէն բռնելով
 ուսին վրայէն կոնակիլն վրայ գետին զարնելու ձևը :

Մենամարտի ասոնց ցուցուցած ճկունութիւնը
 զարմանալի է : Երբեմն ժամերով կը մենամարտին,
 մինչեւ որ մին վերջապէս իջնայ : Երբեմն նոյն իսկ
 զարշապարին վրայ կը կամարէ մէջը եւ անկարելի
 կըլլայ հակառակորդին նրա ուսերը գետին դպցու-
 նել : Չարմանալի է դիտել որ ծանր մենամարտիկ
 մը ստուտակի պէս գլխին վրայ դառնալով փետուրի
 թեթևութեամբ կուրծքի զարնելով ոտքի կը կանգ-
 նի, կարապի պէս պատրաստ դարձեալ մարտը վեր-
 րսկսելու :

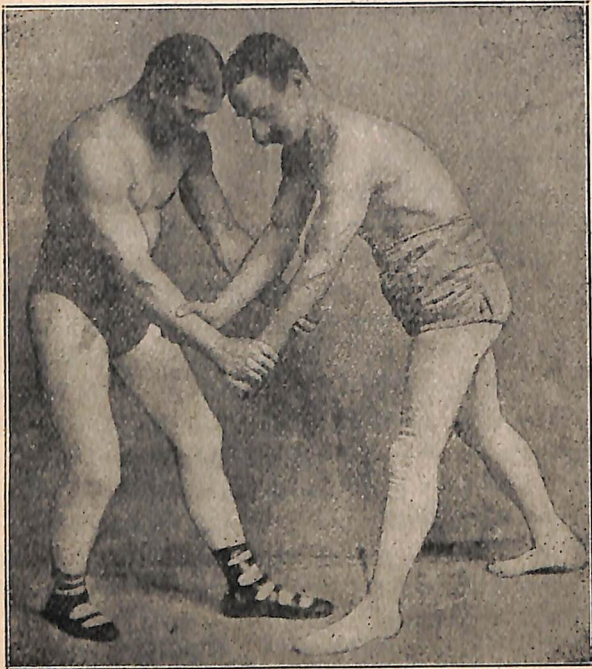
Երբեմն հակառակորդին ոտքերը վերցունելով
 կարելի լի է ձեռքերուն վրայ քալեցնել, բաց տակա-
 լին անկարելի է գետին նետել զայն :

Արդէն նախապէս չիշեցինք թէ մարտիկները
 գուլպայով կը մարտնջին և ազատ են իրենց ուզած
 տեղը բռնել. ի բաց առեալ ճանկելու, ականջ քաշե-
 լու և կամ անվայել տեղերու ձեռք զարնելու :

Մարտը սկսելու պարագային Քորնելի և Տեվոնի մարտիկներուն նման զեմ զեմի կը կանգնին և կռիւի իրական մասը գետնին վրայ իջնալէն վերջը կսկսի: Յատկանշական է այս ձևին մէջ տեսնել որ գետնամարտ է մեծագոյն մասը և երկրորդ ազատ են կտարել հակառակորդին մատերը, բազուկը, եւայլն, թէ որ չարմար պատեհութիւն ներկայանայ:

Մասնաւոր ձեւերը կը նկարագրեմ՛հետեւեալ առանձներով:

(Պատկեր 21.)

Վիզը ուրբել.— Աջ ձեռքը մրցակցիդ ձախ կողմէն վիզը անցուր և ձախ ձեռքով նրան աջ ձեռքը բռնէ և թույ մի տար մինչև ուսին վրայ գետնին զար-

նես: Տես պատ. 22-ը չանկարծակի դարձնել կէս չափով:

Այս գետնէն կտրելուն ոտքի վրայ ալ կարելի է ընել: պատ. 34ին մէջ տեսածիդ նման: այս ձևը կարելի է նաև գետնին վրայ ընել:

Թեւ ուրբել.— Ամենէն վտանգաւոր ձևերէն մէկըն է այս. բռնէ աջ ձեռքովդ մրցակցիդ ձախ բազուկը երբ նա գետնին ինկած է և ապա բոլոր ուժովդ ետև դարցուր, նա ցաւի ազդեցութեան տակ կը սմքի և տեղի կուտայ. տես պատ. 24-ը

կողովիլ.— Աջ ծունկի եկուր, բռնէ նրան սը-

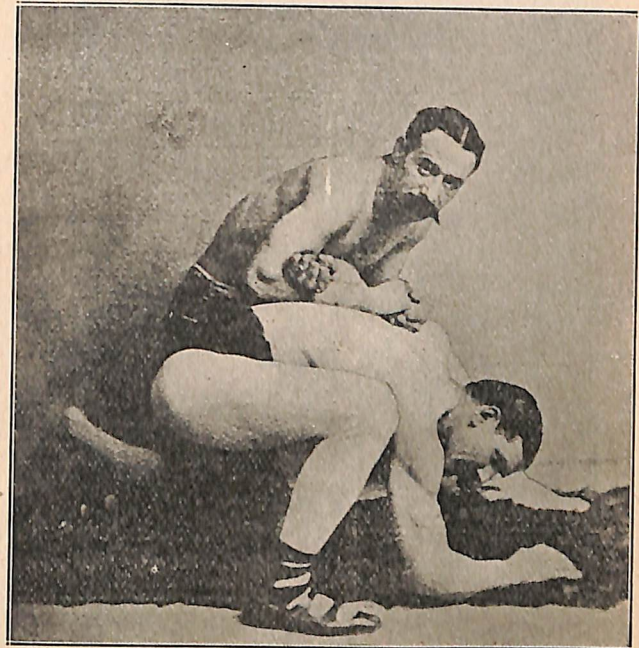
(Պատկեր 22.)

րունքներէն գլխին վրայ տնկեցուր ուղիղ եւ կոճակին վրայ գետին զարկ :

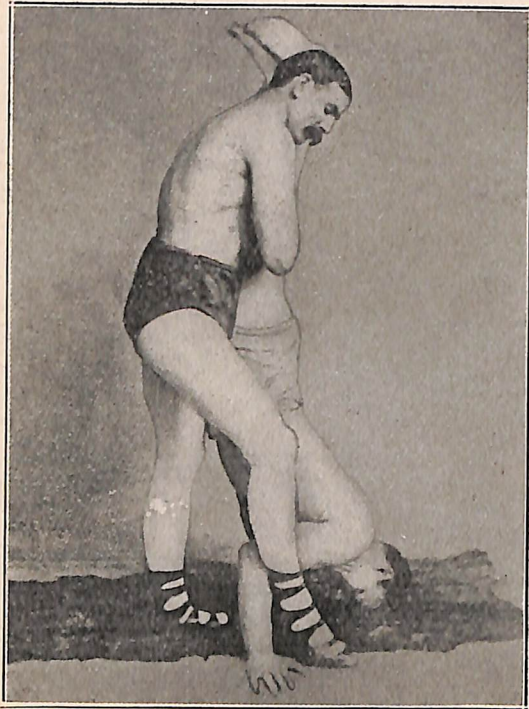

(Պատկեր 23.)

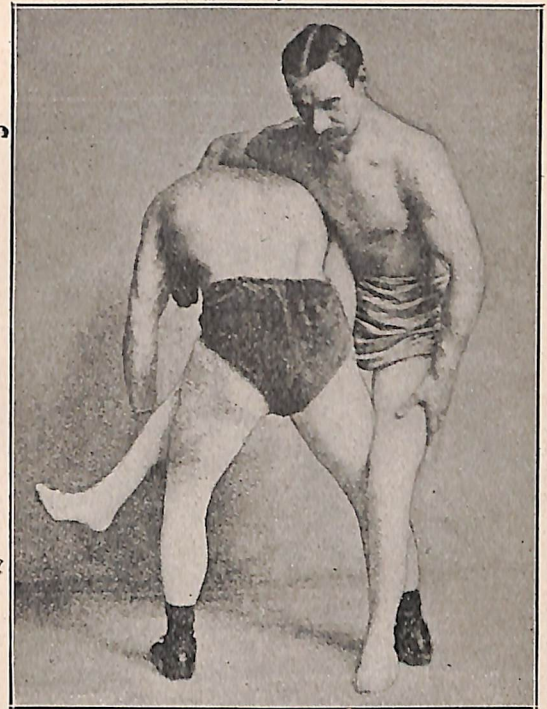

(Պատկեր 24.)

(Պատկեր 25.)

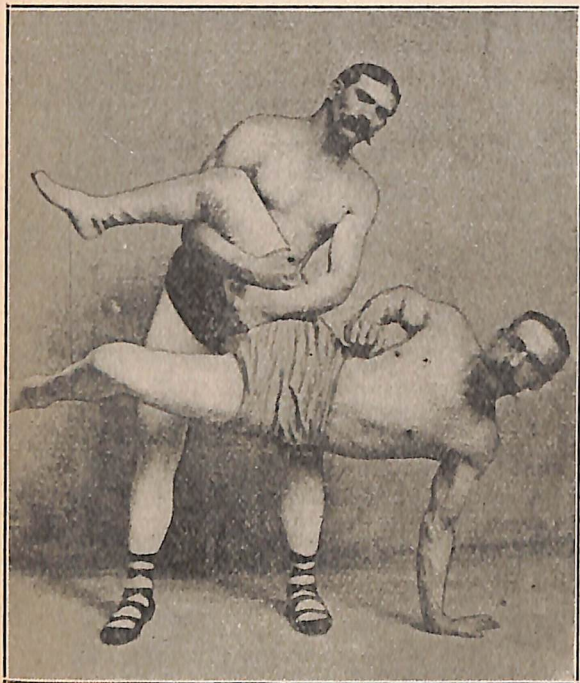
(Պատկեր 26.)

Ներսէն ոտք տալ և սրունքէն բռնել. — Բռնէ մէկ ազդրէն երկու ձեռքովդ և վեր վերցուր միւս կողմէն ներսէն ոտք տուր շատ լաւ մեթոս մըն է գետին զարնելու: Տես պատ. 26.ը

Նեցկած. — Օտար մենամարտներէն Ամերիկայի մէջ բերուած ձեւերէն ամենէն մաշացուն է: Բաւական զժուարին ալ է մարմինը ամուր մը մէկ ձեռքով զրկել և միւս բազուկով նրա ազդրէն զրկել և իր ուսէն ալ բարձր վեր վերցուր, եթէ չաջողիս

նոյն միջոցին գլխին վրայ դետին ձգէ զօրաւոր ցըն-
ցուծով մը. տես պատ. 27.ը

(Պատկեր 27.)

Դեմէն Գարեապարէ. — Այս լաւագոյն ձեւերէն
մեկն է ինչպէս նկարագրած ենք ասոնք (տես պատ.
3.ը) դեմէն գարչապարէլը շատ նման է այդ ձեւին:
Մըցակիցդ գարչապարէ աջ ձեռքովդ՝ անոր աջը,
կամ ձախովդ անոր ձախը: Տես պատ. 28.ը:

(Պատկեր 28.)

ԼԷՆԿՇԱՅՐԻ «Կրցածիդ պէս բռնէ»ի ՕՐԷՆՖՆՆԵՐԸ

1. Յիւան կարճ անդրաւարտիք մը և դուլպաներ կրելու են:
2. Ուզած տեղերնին կրնան բռնել բացի ճանկելէ, ականջ քաշելէ և կամ վրան իւղ կամ խէժ քսելէ:
3. Դէմ դեմի կանգնած Քօրնէլի և Տելօնի ձևը կառնէ. բաց երբ մին կիցնայ աչն ատեն կուրը կըսկսի:
4. Միջնորդը կատարեալ իրառուք ունի իրենց Համաձայնութեան պայմաններուն Հսկելու:
5. Երբ մին չաղթական ելնէլ չ'չաջողի միջնորդը կարող է մրցումի մը ուրիշ օր և ժամանակ ուր որչէլ, պայմանաւ որ իրենց ծանրութիւնները աւելցնելու միջոցներ չ'գործածեն:
6. Երբ շրջանակէն դուրս ելնեն միջնորդը կարող է բաժնել զանոնք և շրջանակին մէջ նոյն դիրքով շարունակել ալ:
7. Եթէ միջնորդին դէմ առարկութիւն լինի մրցակիցներին և Հանդիսականների կողմէ. նոր անձ մը կրնայ պաշտոնի կոչուիլ:
8. Նոր միջնորդին Հետ կսկսի խաղը դարձեալ:
9. Թէևս որոշ օրէնքներ դրուած են սակայն մըրցակիցներ կարող են կտարել. մատեր, բազուկ, սըրունք եւ այլն:

Բագուկ բռնելու ձևը. — Ամէն մարդ պէտք է ընդունի որ բազկաբռնումի ձևը ամենէն ընդհանրացած ձևն է, որուն Համար Հափուած օրէնքներ Հարկ չեն:

Մրցակիցներ կարող են իրենց ուզածին պէս ըսկսիլ և ուզած ձևով բռնել, բացի սրունքէն և Հագուստէն բռնելէ, և կամ ազդրբէն. եթէ ոչ ուէ տեղէ բռնել թուլադրուած չէ: օրէնքներու մասին Հոս խօսիլ աւելորդ կը նկատեմ:

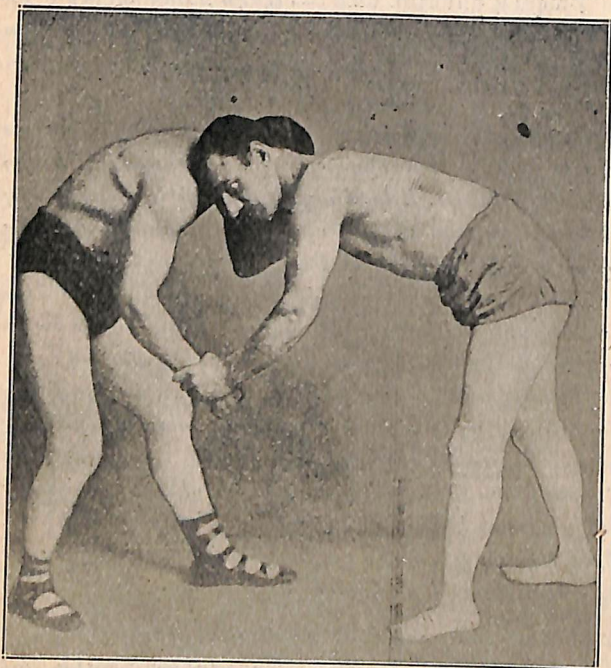
Իրիքը. — Քօրնէլի Տիլօնի եւ Լէնքչայրի ձևով կը կանգնին և կամ քիչ մը աւելի ուղիղ ու կը ջանան գլխէն կամ բազուկէն բռնել առաջին անգամ:

Գլխէն բռնելը կը նախընտրեն լաւ մարզողները, որովհետև դիւրութիւն կուենան օտք յատու: Ոտք աննելու են ուրիշ ձևերուն: Հակառակորդը անպատճառ գետին կիցնայ այս ձևով, եթէ իր կշիռքը Հաւասար է միւսին նախապէս նկարագրուած ուէ ձևով կարող է գետին զարնել որոնք Հոս կրկնել աւելորդ են: Այս ձևին Համար տես պատ. 29ը

Հետեւեալ ձևերը կրնան գործածուիլ:

Գարսապարէն. — Այս ձևը գրեթէ ամեն տեղ կարելի է գործածել նոյն իսկ անվարժ մրձող մը կրնայ վտտահ լինիլ թէ գարշապարելով կարող է մին դիւրաւ դետին զարնել: Բաց շատ անգամ վտանգաւոր է երբ գործածելը չի դիտնայ բազկաբռնումի մէջ: Այս ձևը կրնայ գործածուիլ երբ Հակառակորդիդ գլխէն բռնել չաջողած էս: Եթէ նրա ծանրութիւնը շատ չէ անպայման կը չաջողիս գետին զարնել: Երբ բազուկէն եւ կամ մէջքէն բռնած էս դրժուար է գետին զարնել այս ձևով տես պատ. 30ը

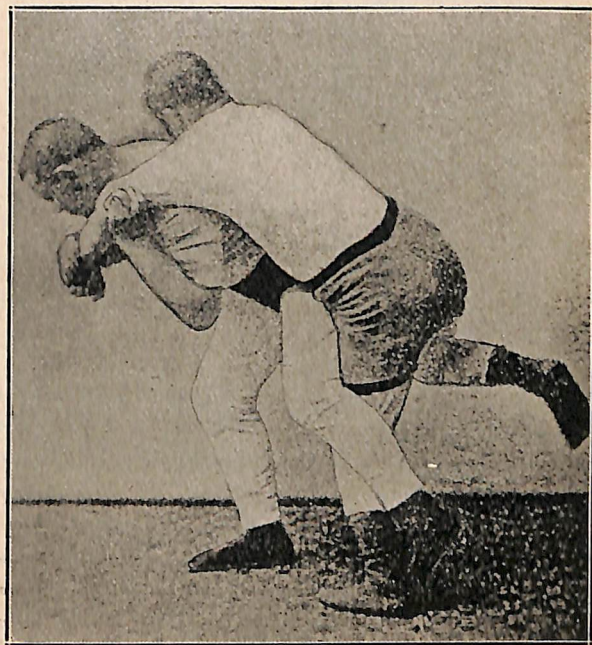

(Պատկեր 29.)

Սարացում.— Ասոր չափողութիւնը ամբողջութեամբ կախեալ է արագաշարժութենէ: Հակառակորդիդ ձախ բազուկը քու անոթը բռնէ և անմիջապէս կռնակը նրան դարցունելով գետնէն կտրէ: Թէ որ Հակառակորդդ չ'չափողի անմիջապէս առաջն անց նիւ, անպայման գետին կրնաս նետել աչս ձեռով. տես պատ. 31ը

(Պատկեր 30.)

(Պատկեր 31.)

Այս լաւ ձև մըն է թէ որ կրնաս հակառակորդդ մէկ ոտքի վրայ կայնեցնել (ձախին վրայ) : որը չառաջ նետած էր :

Աջ բազուկդ նրա ձախ ուսին վրայ դիր, վերջը ոլորէ եւ ոտքով նրա սրունքին զարկ դուրսէն (տես պատ. 32ը)

(Պատկեր 32.)

Հակագիրել .— Այս ձևերը նախապէս նկարասրբուած են, միայն տարբերութիւնը բռնելուն մէջն է հակառակորդիդ ձախ բազուկը կամ արմուկը քու աջովդ բռնէ եւ ձախ բազուկդ նրան մէջըը անցուր, եւ ապա քու ձախ սրունքդ նրան ձախէն անցունելու արագ ցնցումով մը ոլորէ եւ գետին զարկ : Երասանելը այս է գրեթէ ինչ որ հակազդրելը սակայն ասոր մէջ գետդ հակառակորդիդ ներքեւ կը մնայ որով կարող կըլլաս կոնակիդ վրայէն նետել առանց սրունքի գործածութեան :

Կէս քափով զարնել .— այս կը սործածուի շատ մը տարբեր երկիրներու բազկաբռնումի ձևին :

Հետեւեալներէն, անմիջապէս հակառակորդիդ աջ բազուկը քու ձախովդ բռնէ եւ աջդ նրա անութէն անցնելով վիզը անցուր եւ սլուխը չառաջ ծռէ :

Այժմ կարող ես ուզածիդ պէս գետին զարնել : ինչպէս նկարագրած եմ նախապէս. տես պատ. 33, 34 եւ 35.

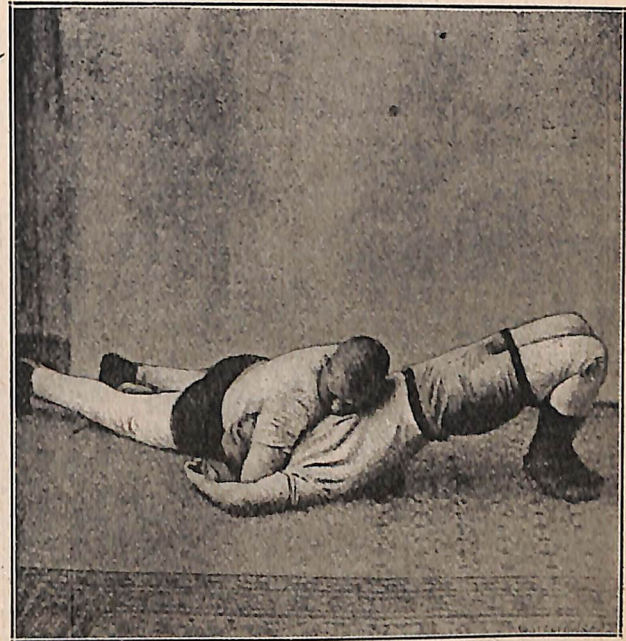
(Պատկեր 33.)

Կրկնակ քախտակոճիկ .— Այս դժուար է և կարելի է միայն գործածել թեթեակազն անհատներու համար . ետևը անցիր եւ երկու բազուկներդ նրա անութին անցուր և գլխին ետեւ ձեռքերդ իրարու անցուր , այս ձևով դիւրաւ կարող ես գետին զարնել հակառակորդդ :

(Պատկեր 34.)

(Պատկեր 35.)

ԳԼՈՒԽ Զ.

Կրաֆու բօւրն — Այս ձևին մասին խօսիլ չ'ար-
ժէր հոս, որովհետեւ իր ձևին մէջ կոշտ է, եւ շատ
անգամ անուանի մարդիկներ կիչնան բիրտ ուժին
առջև, այս ձևը շնորհարտում է:

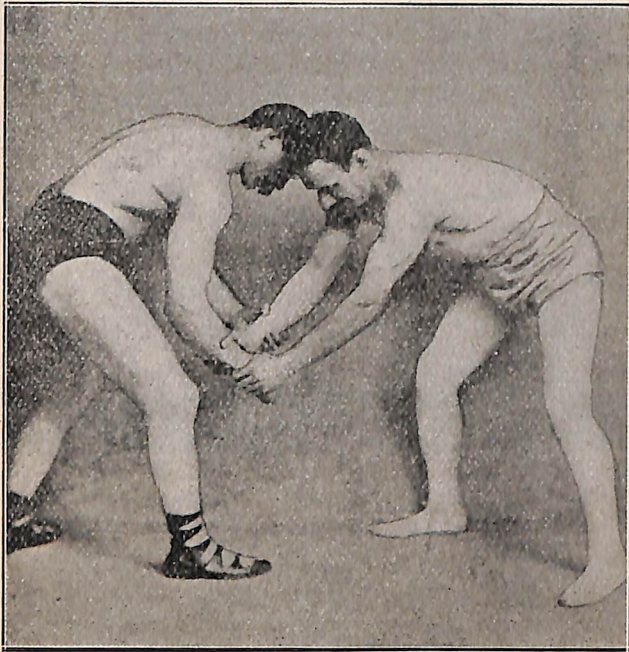
Օրէնքները —

1. Մրցակիցներ՝ կարող են բռնել գլխէն վար
զեսթէն վեր ուէ տեղ որ կամին:

2. Ոտք առնել արգիւրած է:

3. Ձեռքը միշտ բաց պէտք է լինի և մատերը ի-
րարու անցունել արսիւրած է:

4. Յաղթութեան պաշմանը երկու ուսն ալ դե-
տին զարնելու մէջն է:

(Պատկեր 36.)

(Պատկեր 37.)

ԳԼՈՒԽ Է.

Եւրոպական բոլոր ձևերը կը նմանին Ամերիկեանին իսկ Ասիականը ինչպէս կըսեն ճարտնը եւ Չինաստանը եւս առնելով լարիւրինդոս մը նկատուած է. ինչպէս որ մենք հայերս ալ գիտենք:

(Պատկեր 38.)

Մարմնամարզ.— Շատեր այնպէս կը խորհին թէ մարմնամարզ ընելու համար անպատճառ մեծ սրահ ըլլալու է, ասիկայ մասամբ ընդունելի է, բայց քանի որ հայ երիտասարդներու մեծամասնութիւնը տեղական լեզուին անծանօթ ըլլալով, աւելցնենք նաեւ թէ քիչ մըն ալ անհօգ են իրենց մաքրու-

թեան մասին: Այսպիսիներուն հետեւեալները իրենց ուշադրութեան կը ջանձնենք:

1. Առաւօտուն երբ կարթննաս առանց վարկեան կորսնցնելու անկողինէդ ելիւր. հինգ վարկեան մարմինդ շարժման մէջ դիր. ձեռքերդ ոտքերդ ուժով շարժէ. անկէ վերջ եթէ կեցած տեղդ բաղնիք չ'կայ զեղարանէն մաքոր սպունք մը գնէ, ամէն առաւօտ պաղ ջուրով վրադ չիէ. հինգ կամ տասը վաչրկեան. չետոյ լաւ խաւրով մը չորցուր, հինգ վաչրկեան եւս մարմնամարզ ըրէ, ընդամենը 15 վաչրկեան այսպէս ամէն օր գէթ մէկ ամիս ու պիտի տեսնէս մեծ արդիւնք եւ հանգիստ քուն: Երէկոյն բաց պառկած ժամանակդ պատուհանիդ վրայէն քիչ մը բաց, նոյնպէս առաւօտները մարզանք ըրած ժամանակդ պատուհանը բաց թողելու ես:

Կերակուրի մասին.— Շատ միս ուտելու սովորութիւնը ծաւրրայեղութեան հասցուցած են այս ըմբռնուածով թէ, զօրաւոր եւ գէրւիլըսն: Ասիկայ սըխալ ըմբռնում մըն է եւ վնասակար: Այգպիսիներուն կառավարիկենք որպէս զի շաբաթը երկու կամ երէք անգամ միս ուտեն, այն ալ շատ չի եկուած պաշմանաւ որ լաւ ծամեն, իսկ միւս ատենները կանանչեղէն ուտել ինչպէս նաեւ հաւկիթ, որը լաւ սըննդարար է:

Ըմպելիներու մասին.— Գարեջուր, օդի եւալը ըմպելիքներ բացարձակապէս վնասակար են, որով հետեւ այդ ըմպելիքները ինչպէս նաեւ ուրիշներ ջուր չեն խմցներ մարմինդ զօրացնելու համար այլ ընդհակառակը կը թուլցնեն:

Մենք կառավարիկենք այնպիսիներուն որոնք փոխանակ դարեճրատուններ երթալու հակառակ կողմը երթան. այսինքն պտուղի խանութները, խնձոր, նարինջ, նուշ, չամիչ եւալն ուտելէն վերջ քանի մը դաւաթ ջուր խմելու պաշմանաւ, որով մարմինդ առողջ և զօրաւոր ինչպէս դուն ալ հանգիստ կըլլաս:

Վերջ

ՄԵՐ ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Կարճ ժամանակէն տպագրութեան պիտի չանձնուի, «Գործնական պայքուցիկ ռուսերը շինելու արուեստը»:

Պաշտուցիկ ուժերը, ինչպէս նաեւ ուրիշ շատ մը տեսակ ուժերը շինելու ձեւերը, և անոնց բաղադրութիւնները ընդարձակ բացատրութիւններով մօտ 50 պատկերներով, այնպէս որ լաւ թուաբանութիւն գիտցող մը չաջող կերպով ուզած պաշտուցիկը եւ կամ ուրիշ մէկ տեսակը կրնայ երեւան բերել: Գօտեմարտութիւն գրքէն օրինակ մը գնողին 50 սէնթ է, իսկ առանձին գնողը մէկ տուրար 25 սէնթ պէտք է վճարէ: Գնել ցանկացողները իրենց անունները եւ որտեղացի ըլլալն նամակով մեզի եւ կամ մեր գործակալներուն միջոցաւ իմացնելու են:

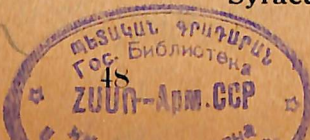
Բոլոր ուսումնասիրաց, կրթասիրաց և որբախնամ ընկերութիւնները, որոնք հանգէսներ կը սարքեն և կուզեն որ հաճուցալի ըլլայ, չանձն կառնեն Հայ եւ Ամերիկացիներու հետ կոփամարտիլ, հաշերու հետ գօտեմարտիլ:

Մանրամասնութեանց համար գիմել գրքոյկիս հեղինակին:

Գործակալներ կուզուին խիստ գոհացուցիչ պայմաններով:

Դիմեցէ՛ք՝

S. TUNTUNIAN
438 P. O. Box
Syracuse, N. Y.

6904700

7013

4976

202

4050.

1

2

3

4

5

